

16.4.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2009 - 724 / 009

EHDOTUS UUDEKSI KUNTAJAKOLAIKSI

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että ehdotus uudeksi kuntajakolaiksi on pääosin oikeansuuntainen ja tuo nykyiseen kuntajakolakiin tarpeellisia tarkennuksia. Kuntajakolain kehittämisen tavoitteena on elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne. Uudistus on valmisteltu kuntakentän uudistamiseksi tukien asukasmäärältään pienten kuntien yhdistämistä. Tämän vuoksi laki ei ota erityisesti huomioon suurten kuntien yhdistämiseen liittyviä tilanteita.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kuntien yhdistymisen vireillepanoon ja valmisteluun liittyen lakiehdotus selkeyttää kuntajakomuutosten valmistelua. Ehdotettu yhdistymishallitus (10§) selkeyttää valmistelu- ja toimivaltakysymyksiä valmisteltaessa kuntien yhdistymistä muutostavaiheessa.

Taloudelliseen selvitykseen (36§) liittyvät tarkennukset selkeyttävät nykyistä lakia tilanteessa, jossa kunnan osaa siirretään toiseen kuntaan. 36 §:n perusteluissa esitetään tarpeellisia ja tarvittavia tarkennuksia koskien muutosalueen asukkaita palvelevia kiinteistöjä ja irtainta omaisuutta.

Taloudelliseen selvitykseen liittyvää ehdotusta välitysmenettelystä (37 §) ei sen sijaan voi pitää onnistuneena. Esitetty välitysmenettely olisi uusi elementti kuntia koskevassa lainsäädännössä. Perusteluissa esitetään, että välitysmenettely on sovellutus välimiesmenettelystä annettusta laista. Kuntien valitsemien välittäjien ja tarvittaessa näiden valitseman puolueettomana puheenjohtajana toimivan välittäjän edellytettäisiin tekvän päätöksen taloudellisesta selvityksestä. Välittäjien ollessa taloudelliseen selvitykseen liittyvässä asiassa erimielisiä enemmistön kanta olisi ratkaiseva. On mahdollista, että tällä menettelyllä ei vältetä mahdollisia tulkinnan erimielisyyksiä ja hallintoriitojen syntymistä jo lähtökohtaisesti ristiriitaisessa tilanteessa, johdon ehdotus on ilmeisesti

Postiosoite

PL 20
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
talousjasuunnittelukeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin

+358 9 310 2505

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

16.4.2009

laadittu. Yhdenkin kunnan vaatimuksesta käynnistettävä välitysmenettelyprosessi aiheuttaisi lisävaiheen kuntajaon muutoksen käsittelyyn sekä kustannuksia menettelyyn osallistuville kunnille.

Yhdistymisavustuksen perusosaa (41 §) koskien talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että yhdistymisavustusten määrä perustuu tavoitteeseen pienten kuntien yhdistymisestä, eikä ota millään muotoa huomioon Helsingin seudun erityispiirteitä.

Esityksen taloudellisten vaikutusten arvioinnissa (s. 56) todetaan, että valtion talousarviossa kehyskaudelle 2008–11 yhdistymisavustuksiin varatun yhteensä 200 miljoonan euron ylittyessä rahoitetaan ylitys vähentämällä kuntien vähentämällä kuntien valtionosuuslain mukaista yleistä valtionosuutta. Ylitystä vastaava valtionosuuden vähennys olisi kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Valtiontalouden kehysissä oletetaan yhdistymisavustusten 2008–11 olevan 267 miljoonaa euroa, joten ylitystä syntyi 67 miljoonaa euroa. Vähennys toteutetaan vuonna 2011. Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että ei ole perusteltua heikentää kuntien tulopohjaa tällä tavoin. Vähennys ei myöskään kokonaisuutena toimi kannustimena uusiin kuntaliitoksiin. Lisäksi vuosi 2011 tulee ennusteiden mukaan muutoinkin olemaan vaikea kuntataloudessa.

Kuntien yhdistymisestä aiheutuva valtionosuuksien vähenemisen korvaaminen (43 §) on lähtökohtaisesti oikeansuuntainen ehdotus. Valtionosuusjärjestelmään tehtävät muut muutokset vaikeuttavat kuitenkin ehdotuksen taloudellisten vaikutusten arviointia, kun selvitykset mahdollisista Helsingin seudun kuntajakomuutosten vaikutuksista tulevat ajankohtaisiksi.

TALOUS- JA SUUNNITTELUKESKUS

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tapio Korhonen
rahoitusjohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Marko Karvinen
strategiapäällikkö

Postiosoite

PL 20
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
talousjasuunnittelukeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 2505

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566